

Prof. PhDr. Mária Kožuchová, CSc., Pedagogická fakulta UK v Bratislave

OPONENTSKÝ POSUDOK

vymenúvacieho konania

doc. PhDr. Violy Tamášovej, CSc. za profesora v odbore Odborová didaktika

Ako oponentke mi bol doručený kompletný inauguračný spis **doc. PhDr. Violy Tamášovej, CSc.** ktorá pôsobí na Katedre školskej pedagogiky a psychológie Vysokej školy DTI v Dubnici nad Váhom. Ponuku na oponovanie som s potešením prijala, nakoľko docentku V. Tamášovú poznám ako jednoznačne vyprofilovanú odborníčku na pedagogické disciplíny so zameraním na odborovú didaktiku, zrelú a odborne známu osobnosť' jednak na Slovensku, ale i v zahraničnom vedecko-pedagogickom prostredí.

V posudku sú hodnotené nasledovné oblasti odbornej činnosti

doc. PhDr. Violy Tamášovej, CSc.:

- Pedagogická činnosť', včítane podielu na rozvoji doktorandského štúdia a vyučovania v medzinárodne akceptovaných mobilitných projektoch vysokoškolského štúdia.
- Vedecko-výskumnú prácu a prezentáciu jej výsledkov v publikenej činnosti a odborné ohlasy pedagogickej verejnosti na zverejnené publikácie.
- Ďalšie domáce a zahraničné odborné aktivity a ocenenia profesijných kompetencií.
- Celkový prínos pedagogickej a odbornej činnosti pre rozvoj pedagogickej vedy a praxe a anticipovaný budúci profesijný vývoj uchádzačky.

Pedagogická činnosť', podiel na vedení študentov v treťom stupni vysokoškolského vzdelávania a vyučovanie v medzinárodne akceptovaných mobilitných projektoch vysokoškolského štúdia

Doc. PhDr. Viola Tamášová, CSc. do začiatku inauguračného konania preukázala bohaté pedagogické skúsenosti. Vysokoškolskou učiteľkou je už 32 rokov. V rokoch 1989 – 2011 pôsobila na Pedagogickej fakulte UK v Bratislave a od roku 2011 nepretržite na Vysokej škole DTI v Dubnici nad Váhom. Vo svojej pedagogickej činnosti sa zaslúžila o rozvoj pedagogických a odborovo-didaktických disciplín na VŠ DTI. Podieľala sa na príprave vzdelávacích programov na všetkých troch stupňoch štúdia, aj v rámci celoživotného vzdelávania učiteľov – DPŠ pre MOV. Je tvorcom e-learningového kurzu Rodinná výchova (ktorá zahŕňa aj otázky sociológie výchovy) pre študentov na VŠ DTI. Docentka Tamášová preukázala vynikajúce schopnosti prednášateľa a významne podnecuje záujem o odborné vzdelávanie. Obzvlášť aktívne motivuje študentov svojimi výskumne zameranými tématami diplomových prác, ktorých doteraz viedla 36 Bc a 107 DP. Svoje pedagogicko-didaktické skúsenosti odovzdávala aj v rámci programu Erasmus na iných univerzitách, v zahraničí absolvovala viaceré prednáškové pobytu, napr. v Berlíne, viackrát v Budapešti, vo Washingtone, Moskve, Hradci Králové a na iných univerzitách v ČR. Na záver hodnotenia

pedagogickej činnosti môžem konštatovať, že docentka Viola Tamášová je vyprofilovanou pedagogickou osobnosťou a splňa kritériá na vymenovanie za profesorku.

Hodnotenie vedecko-výskumnej práce a prezentácia jej výsledkov v publikačnej činnosti a odborné ohlasy pedagogickej verejnosti na zverejnené publikácie

V centre záujmu inaugrantky je problematika celoživotného vzdelávania s osobitným zreteľom na odborné vzdelávanie. Dlhodobo a systematicky sa venuje otázkam vzdelávania dospelých. Bola zodpovednou riešiteľkou dvoch medzinárodných projektov a spoluriešiteľkou ďalších 15 projektov, v ktorých riešila problematiku motivácie, otázky metód a stratégií vzdelávania dospelých v slovenskom aj európskom meradle.

Z toho vzniklo niekoľko zahraničných vedeckých štúdií a množstvo ďalších publikácií. Jej vedecké práce priniesli obohatenie a rozšírenie existujúcej pedagogickej a odborovo-didaktickej teórie a praxe.

Výsledky výskumu publikovala vo viacerých monografiách. Mimoriadnu pozornosť si zaslúži monografia *Sociálno-pedagogický výcvik ako inovatívna forma CŽV učiteľov SOŠ*. Sleduje v nej trendy vzdelávania vo svete, akcentuje hľadisko sebavzdelávania ako jednej z foriem rozvoja osobnosti učiteľa, a taktiež smerovanie a možnosti ďalšieho odborného, kvalifikačného a kontinuálneho vzdelávania učiteľov na Slovensku. Zaobráva sa aj potrebou neustáleho dopĺňania odborných kompetencií učiteľov odborných predmetov a ich kariérnym rastom.

Ďalšia práca, *Vybrané otázky z edukácie v rodine, škole a dospelých* vyšla v roku 2020. Autorka v nej so zanietením rieši o.i. otázky inkluzie/integrácie žiakov-stredoškolákov, ktorí majú isté znevýhodnenie alebo špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Apeluje na potrebu kooperácie všetkých zúčastnených aktérov v edukácii. Obzvlášť rodičov a učiteľov. Ak sa rodičia zapoja do spolupráce, zvýši sa úspešnosť žiakov v učení a aj v ich uplatnení sa na trhu práce.

Veľmi ľažko by išlo vymenovať všetky vedecko výskumné a publikačné aktivity, v ktorých sa docentka Tamášová angažuje, pretože sú rôznorodé a mnohostranné. Rada by som uviedla rekapituláciu jej publikačnej činnosti. Docentka Tamášová je autorkou 5 vedeckých monografií, 2 vysokoškolských učebníc, 2 skript a učebných textov; je autorkou a spoluautorkou 124 pôvodných vedeckých prác. Jej angažovanosť sa prejavila aj vo vystúpeniach na vedeckých konferenciach. Celkovo vystúpila na 79 konferenciach doma a v zahraničí, päťkrát bola vedeckou garantkou konferencie. Na publikované práce eviduje 195 citácií a ohlasov, z toho 66 zahraničných a 12 podľa SCI (Science Citation Index).

Na doplnenie vedeckých aktivít by som chcela uviesť, že docentka Tamášová už desať rokov je šéfredaktorkou vedeckého časopisu *Acta Educationos Generalis*, ktorý sa orientuje na edukáciu, prináša výsledky výskumov (aj jej vlastné štúdie v oblasti odborného vzdelávania), prehľadové štúdie a vedecké články autorov z celého sveta. Aj jej zásluhou je časopis zaradený do 30 svetových databáz.

Vedecká škola inaugurantky

Uchádzačka svojou činnosťou významne ovplyvnila a ovplyvňuje najmä vývoj v oblasti odborného vzdelávania, kde je možné ju označiť za skutočnú kapacitu s medzinárodným ohlasom. Možno hovoriť aj o vytvorení vedeckej školy zameranej na modely výučby v celoživotnom vzdelávaní. Je pozitívne, že sa docentka Tamášová intenzívne zaoberá otázkami školskej a triednej klímy vo vzťahu ku školskej úspešnosti, otázkami manažmentu a autoevaluácie stredných škôl. Tým jej vedecká škola získava ucelenú koncepciu, ktorá je úzko prepojená s teóriou vedeckého poznania. Zameranie vedeckej školy inaugurantky je mi veľmi blízke, pokladám ho za veľmi progresívne s veľkým potenciálom, pretože súčasná školská realita kladie modelom výučby značné výzvy. Som veľmi rada, že si uchádzačka uvedomuje nutnosť prepojenia výskumu so školskou realitou. Doteraz viedla 9 doktorandov a 7 z nich doktorandské štúdium už úspešne ukončilo.

Námet do rozpravy

1. Výsledky mnohých prieskumov upozorňujú na nezáujem o stredné odborné vzdelávanie (hlavne s výučným listom) vo vnímaní časti žiakov a zrejme aj ich rodičov. Ukazuje sa tu potreba ukázať žiakom aj ich rodičom, že vzdelávanie v stredných odborných školách predstavuje rovnocennú vzdelávaciu cestu akou je aj štúdium na gymnáziu. Aký je Váš názor?
2. Status remeselníka a odborného pracovníka v zahraničí rastie, ale na Slovensku nie. Čo si myslíte, prečo? Môže za to aj školská príprava?

Záver

Na základe preštudovania predložených podkladov na vymenúvanie za profesora konštatujem ako oponentka tohto konania, že doc. PhDr. Viola Tamášová, CSc. je v odbore Odborová didaktika medzinárodne uznávanou osobnosťou, čo jasne dokazuje svojou publikáčnou činnosťou, ohlasmi na publikáčnú činnosť a realizovanými vedeckými projektmi. Spĺňa všetky náležitosti a všetky požadované kritériá v rámci menovacieho konania na Vysokej škole DTI v Dubnici nad Váhom pre vymenovanie za profesorku v **odbore habilitačného konania a inauguračného konania: Odborová didaktika**.

Preto vymenovanie doc. PhDr. Violy Tamášovej, CSc. **jednoznačne a bez výhrad odporúčam**, aby sa menovaná stala vysokoškolskou profesorkou.